

Jaap en Joke Lambalk trokken twintig jaar geleden naar Australië en leerden boeren tegen de laagste melkprijs ter wereld. Een grasrantsoen met weinig krachtvoer maakt het mogelijk melk tegen 15 euro-cent af te leveren. 'Wij halen een goed inkomen door lage kosten.'

Joke en Jaap Lambalk: 'Met een spermaprijs van 12 euro is een stier goed te vermarkten, bij 18 euro niet'

Wie de koeien in Australië door het grasland ziet lopen, valt het meteen op dat alleen de dieren met het beste beenwerk kunnen overleven. 'Als we twee kreupele koeien hebben, praten wij al over een epidemie', vertelt Jaap Lambalk. 'Goed beenwerk is een eerste vereiste voor een melkkoe.' Het heuvelachtige landschap en de enorme afstanden die de koei-

en moeten afleggen, maken de noodzaak tot een goed onderstel groot. 'Het verste perceel ligt anderhalve kilometer hiervandaan', geeft Joke aan, terwijl Jaap op zijn 'quad' springt om de koeien op te halen voor het melken. 'Die motor is het belangrijkste gereedschap op ons bedrijf. Hij draait duizend uur per jaar', vertelt Jaap, voordat hij richting koeien vertrekt. Bij het horen van de vierwielige motor beginnen de koeien al aanstalten te maken om naar de melkstal te komen. In slechts enkele minuten zijn de dieren op de plaats van bestemming. 'Ik heb een hekel aan een koehakkige beenstand', zegt Jaap en geeft zijn selectiecriteria aan. 'De poten moeten er vierkant onderstaan, terwijl een beetje rechte benen juist een voordeel

zijn.' De belasting op de klauwen van de koeien moet evenredig verdeeld zijn. 'Een klauwbekapper zullen de koeien nooit zien en de klauwen moeten dus gelijkmatig afslijten.'

Lage kosten

Ruim twintig jaar geleden kwamen de Lambalken naar Timboon in Australië. De rozenkwekerij lieten ze achter omdat ze een ander leven wilden en graag met koeien wilden werken. Ze werden verliefd op het land en de mogelijkheden. De manier van boeren bleek heel anders. De koeien lopen het jaar rond buiten en moeten zich redden met een grasrantsoen dat aangevuld wordt met kuilvoer en hooi als de grasgroei het laat afweten. Per koe per jaar

voeren ze 2000 kg brokken. Van melkquotum is geen sprake en de grondprijs bedraagt 5000 euro per hectare. De melkprijs van 15 eurocent doet iedere Nederlandse melkveehouder schrikken, maar Jack en Joanne, zoals het echtpaar in Australië bekend staat, zijn gewend tegen wereldmarktprijs te produceren. 'In Nederland worden de koeien in een vijfsterrenhotel gehouden. Bij ons moeten de dieren zichzelf redden.' Ondanks de lage input weten ze een gemiddelde productie van 7700 kg melk met 3,6 % vet en 3,2 % eiwit te realiseren. Afge-

Ivory (v. Vic Kai) en zij is op haar beurt weer een dochter van Gryphus Nel 43 (v. NA Tony), een zeer Nederlandse afstamming. Jaaps broer Cees was samen met Theo Grifioen en Peter Chardon de motor achter het Top-speed-syndicaat. Tientallen Top-speed-embryo's kwamen naar Australië. Jaap is niet onverdeeld enthousiast. 'Maar het heeft de veestapel zeker extra foktechnische interesse opgeleverd.' Tottie is een goed voorbeeld, maar ook Top-speed Kylie (Mountain Donor x Woudhoeve 843 x Constantijn) en stiermoeder Viola (v. Lord Lily) uit Delta Iola (haar grootmoeder is Caer-

moeten ze zijn. Ik vind het mooi en bovendien hebben de dieren ook vaak zwarte spenen en die lijken wel sterker en gezonder.' Nog een belangrijke reden om te kiezen voor zwart is de voorkeur van de Chinese kopers. 'We exporteren veel naar China, want dat levert 600 tot 750 euro op voor een pink. De Chinezen willen het liefst zwarte dieren met witte poten en een witte vlek vóór op de kop.' Het inseminatielijstje bevat niet veel Nederlandse stieren meer, alhoewel de eerste Addisondochters naar tevredenheid melken – 'de benen zijn goed' – en de

Topspeed-genetica kreeg bij Jaap en Joke Lambalk in Australië kansen

'Klauwbekapper nooit gezien'

lopen jaar leverden ze 2,4 miljoen kg melk af aan hun zuivelfabriek. Samen met een medewerker die ze 25 uur in de week inhuren, verzorgen ze de 300 melkkoeien, waarvan er enkele zelfs zo goed zijn dat ze tot stiermoeder promoveerden. Neem Top-speed Royal Tottie: de dochter van Zandenburger Royal heeft pas nog een Lordpresszoon (Lord Lily x Mascot) afgeleverd aan Genetics Australia. Haar zoon TS Tertio (v. Boudewijn) heeft een hoge index gerealiseerd, maar door zijn CV-status zal hij niet fors gebruikt worden. Met een eerste lijst van 8790 kg melk met 3,9 % vet en 3,7 % eiwit in 323 dagen plaatste de zwarte Tottie zich al snel bij de KI's in de kijker. Tottie is een dochter van Top-speed

narvon Ned June) kunnen de toets der kritiek doorstaan. 'We spoelen momenteel niets meer', vertelt Jaap met een reden die bekend in de oren klinkt. 'De kosten wegen niet meer op tegen de baten.'

Voorkeur voor zwart

Tijdens het napluisen van de pedigrees komen we nog een bekende Nederlandse naam tegen: Margriet 114, de Sunny Boydochter van de familie Schoonhoven. Margriet was slachtoffer van de MKZ-crisis, maar Jaap en Joke hebben er een Celsiusdochter uit. 'Ik ben niet gek van Celsius; zijn dochters melken taai', aldus de veehouder, die naast de melksnelheid zijn stieren ook selecteert op kleur. 'Zwart

Apollo's het goed doen. 'Ze produceren best, zijn hard en sterk, maar ik zoek toch iets meer conformatie.' Grandprix krijgt kansen, terwijl December vanwege de prijs van 30 euro niet op het lijstje voorkomt. 'Een stier van 12 euro is nog goed te vermarkten, maar voor 18 euro heb je ineens veel minder geïnteresseerden.' ABS-stier Goldbullion (v. Ingot) wordt fors ingezet. 'Het liefst doe ik veel met één stier. Dan hoeft ik er niet te veel bij na te denken en zo krijg je een uniforme veestapel.' Naast alle enthousiasme waarmee de Lambalken boeren, blijft er een punt van zorg. Met een leeftijd van 56 en 62 jaar zijn Jaap en Joke eraan toe om het wat rustiger aan te doen, maar de zonen Niels en Jack hebben geen interesse in de koeien. Ook dochter Amy heeft niet de ambitie om het over te nemen. 'Weten de jonge Nederlandse boeren wel dat Australië een land is waar je nog steeds "farmer" kunt worden? Voor informatie kunnen ze bij ons terecht.'

Alice Booij